

ОСНОВИ ПОРТФЕЛЬНО-ОРИЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Магістр, К. Ю. Шестопалова, д.т.н., К.В. Колеснікова

Одеський національний політехнічний університет

Україна, Одеса

shestopalovaksenia@gmail.com, kev@oru.ua

Розвиток системи охорони здоров'я в Україні вимагає науково-обґрунтованого, системного підходу, спрямованого на досягнення стратегічних цілей - підвищення якості та доступності медичних послуг на основі методології портфельно-орієнтованого управління. В роботі наведено місію, завдання та основні типи проектів, які формують портфель проектів у галузі охорони здоров'я.

Ключові слова: портфельно-орієнтоване управління, охорона здоров'я, місія, стратегічне управління

Необхідність здійснення реформи системи охорони здоров'я була очевидна з моменту здобуття Україною незалежності. Це одностайна думка і практикуючих лікарів, і наукової медичної еліти, та громадян України. Система охорони здоров'я - найслабша ланка соціальної політики України. Важко назвати людину в Україні, якого задовільняла б існуюча система охорони здоров'я.

Об'єктивним доказом кризового стану системи охорони здоров'я в Україні є зниження тривалості життя в останнє десятиліття і відставання від інших держав Європи практично за всіма показниками, які характеризують рівень здоров'я населення. Головна причина ситуації, що склалася криється в недосконалій системі управління охороною здоров'я, недостатньому фінансуванню та нерациональне розподілі коштів, що виділяються державою на галузь.

Аналіз стану галузі охорони здоров'я показує, що єдиною причиною кризи є неефективна система управління. Сьогодні перед державою гостро постає ряд проблем, без вирішення яких неможливо забезпечити вирішення завдання своєчасного, повного і якісного надання медичних послуг [1]:

- як утримати зростання витрат на охорону здоров'я;
- як раціонально витрачати обмежений бюджет на медичну допомогу певного якості та обсягу;
- як поміняти менталітет керівників закладів охорони здоров'я від «державного» підходу до бізнес-підходу при збереженні високих етичних стандартів;
- як організувати ефективні схеми фінансування для зменшення втрат і стимулювання ефективних методів лікування;
- як встановити національні (або, при можливості, приєднатися до міжнародних) стандарти медичних послуг, медичних посібників, нозологічних довідників, а також стандарти і правила управління галуззю.

Світовий досвід довів ефективність використання методології управління проектами при організації системи охорони здоров'я. Проектний менеджмент дозволяє об'єднати в єдину науково-практичну методологію багато технічні, економічні, правові та соціально-психологічні дисципліни і використовувати цей конгломерат різних знань для розробки нових методів і засобів управління проектами. Останнім часом управління проектами використовується все ширше і охоплює все більше числа операцій і нові області застосування.

Основа проектного підходу полягає в точному і чіткому визначені цілей проекту. Відповідно до результатів аналізу стану охорони здоров'я в Україні, стратегічною метою розвитку галузі слід вважати створення правових, фінансових, організаційних і технологічних умов для гарантованого забезпечення населення якісною медичною допомогою. На рис. 1. представлений комплекс з семи завдань, спільне вирішення яких дозволить вирішити проблему надання медичних послуг [2].

Рішення кожної з цих завдань вимагає комплексну реалізацію ряду проектів різних типів:

- основних (диспансеризація, швидка допомога, амбулаторне лікування, стаціонарне лікування, санаторно-курортна реабілітація);
- страхових (обов'язкове і добровільне медичне страхування);
- інноваційних (наукові, будівельні, виробничі);
- освітніх (підготовка, підвищення кваліфікації і атестація кадрів);
- інформаційних (зберігання, аналіз, передача інформації, стандартизація).

Rис. 1 – Місія, завдання й типи проектів в охороні здоров'я

Слід звернути увагу на те, що загальний результат реформування галузі буде визначатися не стільки успішною реалізацією окремо взятих проектів, скільки ефектом, одержуваних від реалізації всієї сукупності проектів - портфеля, в зв'язку з чим актуальність застосування методології портфельно-орієнтованого управління помітно підвищується.

В роботі [3] наводиться визначення портфеля як набору проектів (не обов'язково технологічно залежних), реалізованим організацією в умовах ресурсних обмежень і забезпечує досягнення стратегічних цілей. Таким чином, застосування методів управління портфелями проектів дозволяє гарантувати, що у організації є всі необхідні ресурси для виконання всіх стратегічно необхідних проектів.

Правильний вибір і успішна реалізацій портфелів проектів є ланцюгом між стратегічним плануванням і управлінням проектами. В такому середовищі керівна ланка організації має всю необхідну інформацію для пошуку оптимального способу використання ресурсів, фокусуючись тільки на «реально здійснених» проектах, які відповідають стратегічним цілям.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Губар О.Є. «Медичне страхування в країнах Європейського Союзу», «Фінанси України», №7, 2003.
2. Руденко, С. В. Ідентифікація марківської моделі управління медичними проектами / С. В. Руденко, О. Г. Катуніна, К. В. Колеснікова // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві: зб. наук. пр. – 2013. – № 2. – С. 243 – 249.
3. Матвеев А.А., Новиков Д.А., Цветков А.В. Модели и методы управления портфелями проектов. – М.: ПМСОФТ, 2005. – 206 с.

Shestopalova Ksenia, Kolesnikova Kateryna

Main provisions of portfolio-based health management

Development of the health care system in Ukraine requires a scientifically based, systematic approach aimed at achieving strategic goals - improving the quality and accessibility of health services on the basis of the methodology of portfolio-based management. The work presents the mission, tasks and main types of projects, which are the basis of the portfolio of projects in health care.

Keywords: portfolio-oriented management, health, mission, strategic management